

85 років тому в США відбулася прем'єра першого українського звукового фільму «Наталка Полтавка»

4 грудня 1936 року в США відбулася прем'єра першого українського звукового фільму «Наталка Полтавка». Стрічку екранізував режисер Іван Кавалерідзе, залучивши до зйомок справжніх оперних співаків, на кіностудії «Українфільм», повідомляють «Патріоти Донбасу».

Цікаво, що перша кіноопера в українському кіномистецтві була створена за однойменною п'єсою класика нової української літератури Івана Котляревського. Аранжування музики, що звучала в комедії, зроблене ще Миколою Лисенком. Фільм поновлено у 1969 році на кіностудії імені Олександра Довженка.

У кінострічці Наталку грала акторка Катерина Осмяловська (дружина Леся Липківського, невістка митрополита Липківського) — перша Наталка Полтавка в кіно. Упродовж усього фільму вона жодного разу не посміхнулася, бо, попри щасливий фінал, це драма. Під час фільмування актриса була вагітна. 14 листопада 1936-го Осмяловська народила сина Костянтина, онука митрополита УАПЦ Василя Липківського, пізніше розстріляного більшовиками.

У ролі Миколи виступив український актор театру і кіно Степан Шкурат. Талант у колишнього працівника депо з початковою освітою, батька тринадцяти дітей відкрив

Плакат до фільму «Наталка Полтавка», 1936 рік. Художник — Петрофф Ньюман.

Іван Кавалерідзе. Олександр Довженко вважав Степана Шкурата уособленням образу українського селянина і знімав у фільмах «Іван» (1932 р.), «Аероград» (1935 р.) та «Щорс» (1939 р.).

Водночас «Наталку Полтавку» в США екранізував емігрант Василь Авраменко, танцюрист і хореограф. Він мав власну кінокомпанію — «Перша говоряча українська фільма».

Варто звернути увагу, що обидві картини показували майже одночасно. Фільм Кавалерідзе демонстрували три тижні (21 день) поспіль у нью-йоркському кінотеатрі «Рузвельт», де навіть голлівудські бойовики не трималися так довго. «Наталку Полтавку»

демонстрували українською мовою. Щоденно 8—10 тисяч американців переглядали стрічку. Фільм Кавалерідзе, створений під пильним наглядом радянської цензури, без англійських титрів, переміг.

«Більше того, жоден критик не може сказати, що нудьгував, дивлячись фільм і слухаючи незрозумілу йому мову. Що ж казати про українців, котрі громадно йдуть до кінотеатру, щоб побачити відому їм «Наталку Полтавку» у виконанні оперних співаків. Усі вони радіють, сміються і плачуть від радості», — зазначав оглядач газети «Українські щоденні вісті. Нью-Йорк» (1936 р.).